

DE FLEX VAN TEGENWOORDIG

JONGEREN OVER DE VERANTWOORDELIJKHEID
VAN VEILIG EN GEZOND WERKEN

AANLEIDING

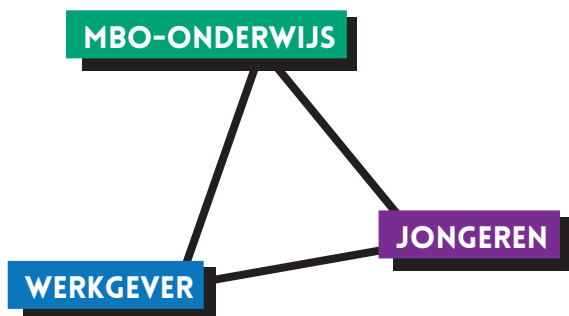
CNV Jongeren is al jaren bezig om studenten op het mbo niet alleen bewust te maken rondom het thema veilig en gezond werken, maar juist ook inspraak te geven op dit thema. Wat vinden zij nu eigenlijk en waar ligt de verantwoordelijkheid? Wie kan wat doen om te zorgen dat de arbeidsmarkt – zowel tijdens je stage, bijbaan als eerste baan na je studie – een veilige en gezonde werkplek is?

WAT VINDT DE FLEX VAN TEGENWOORDIG?

De Lifeguards van CNV Jongeren gingen in gesprek met honderden mbo-studenten om te achterhalen wat zij vinden van onveilige situaties en taboes als stress en burn-out. De methodiek die wij gebruiken maakt jongeren weerbaarder op de werkvloer en zij krijgen beter inzicht in potentieel onveilige werksituaties.

WAT HEBBEN WE GEDAAN?

Tijdens de gesprekken met de studenten is er veel informatie opgehaald over de verantwoordelijkheid van het mbo-onderwijs, de werkgever en henzelf rondom dit thema aan de hand van de volgende driehoek:

In deze publicatie staan adviezen voor zowel het mbo-onderwijs als werkgevers met betrekking tot de verantwoordelijkheid die jongeren van hen verwachten als het gaat om veilig en gezond werken. De adviezen zijn ingedeeld in drie categorieën:

**FYSIEKE
VEILIGHEID**

BEGELEIDING

**MENTALE
VEILIGHEID**

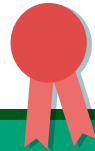
LIFEGUARDS GETRAIND

488

INGEVULDE DRIHOEKEN

3

CONCRETE ADVIEZEN
AAN WERKGEVERS EN
MBO-ONDERWIJS

VOORLICHTING AAN MBO-STUDENTEN VAN

BUSINESS
ADMINISTRATION

HANDEL

HORECA

MARKETING

TECHNIEK

ZORG

STUDENTEN GESPROKEN

2040 UUR

DOORZAAM

Een goede gezondheid is van groot belang om nu en in de toekomst goed te kunnen werken. Een goed beeld van de eigen gezondheid en de mogelijke risico's van werk zijn belangrijk om duurzaam en gezond te kunnen werken. In de werkomgeving kun je worden blootgesteld aan bepaalde risico's die op korte of lange termijn effect kunnen hebben op je veiligheid en gezondheid.

Veiligheid en gezondheid zijn de eerste randvoorwaarden voor duurzame inzetbaarheid. Duurzaam inzetbaar ben je wanneer je vitaal, met plezier en vaardig je werk kunt doen en dat je je naast het werk verder ontwikkelt, zodat doorstroming naar ander werk mogelijk is. Want door de steeds veranderende arbeidsmarkt is alleen een diploma niet voldoende. Uiteindelijk is een leven lang ontwikkelen het belangrijkste, maar dat is zinloos als je niet gezond blijft.

Om het belang hiervan als gewoon goed te gaan zien, moet je al op jonge leeftijd bewustzijn creëren. Vandaar dat wij hierin graag samenwerken met CNV Jongeren. De methode spreekt ons ook erg aan, jonge mensen leren het aan leeftijdsgenoten.

Adriana Stel, directeur DOORZAAM

**MEER WETEN OVER DE INTEGRALE
AANPAK VAN DOORZAAM?
WWW.DOORZAAM.NL**

CNV JONGEREN

CNV Jongeren is de enige onafhankelijke bond voor jong Nederland. Duizenden fans denken mee in beleid, nemen deel aan de projecten of volgen ons online. Impact en verandering realiseren we door concrete projecten die onderwijs en arbeidsmarkt naar elkaar toebrengen.

Bij CNV Jongeren aanschouwen we dromen, doorleven we uitdagingen en komen we in actie met baanbrekende ideeën. We zetten ons al jaren in voor het thema veiligheid en gezondheid op de werkvloer via verschillende methodieken en interactieve programma's. Waaronder het verzorgen van voorlichtingen, het doorbreken van taboes als werkstress en burn-out en het aangaan van het gesprek.

De arbeidsmarkt van de toekomst is er een die voor iedereen kansen, zekerheid en perspectief biedt. Jongeren verwachten al lang geen baan voor het leven meer, maar ze verwachten wel voldoende zekerheid om een huis te kunnen kopen, een gezin te stichten, op vakantie te gaan en pensioen op te bouwen. Ze wensen werkplezier en ruimte voor ontwikkeling. Inversteren in mensen: daar draait het om op de toekomst-bestendige arbeidsmarkt.

Erik Rouw, directeur CNV Jongeren

**MEER WETEN OVER DE PROJECTEN VAN
CNV JONGEREN? WWW.CNVJONGEREN.NL**

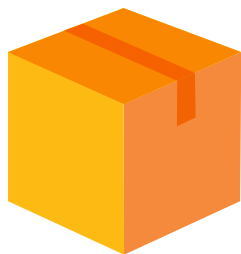

The background of the entire image is a solid teal color. It is covered with a repeating pattern of white, stylized hand icons. Each icon is a simple outline of a hand with fingers spread, facing different directions. The text 'FY SIEKE VEILIGHEID' is centered in the upper half of the image in a large, white, bold, sans-serif font. The text is split into two lines: 'FY SIEKE' on the top line and 'VEILIGHEID' on the bottom line. The letters are slightly transparent, allowing the hand icons behind them to be visible.

FY SIEKE VEILIGHEID

FYSIEKE VEILIGHEID

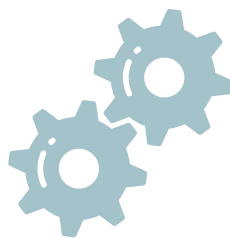
Bij veiligheid op de werkvloer denken de meeste mensen direct aan fysieke veiligheid. Veiligheid met betrekking tot ongevallen, beschermingsmiddelen en een veilige werkomgeving. Fysieke veiligheid kent verschillende thema's en bijbehorende risico's:

**1. WERK WAARBIJ JE
TE MAKEN HEBT MET
TILLEN, DUWEN EN
TREKKEN**

**STAAND EN
REPETEREND WERK**

2.

3. BEELDSCHERMWERK

FYSIEKE VEILIGHEID

MBO-ONDERWIJS

FYSIEKE VEILIGHEID

MBO-ONDERWIJS

De studenten gaven aan dat ze van het mbo-onderwijs verwachten dat ze goed worden opgeleid door vakbekwame docenten en op die manier goed voorbereid de werkvloer op gaan. De thema's en bijbehorende risico's zijn per opleiding verschillend. Uiteindelijk gaat het bij alle jongeren om een veilige leeromgeving en de juiste beschermingsmiddelen. Of dit nu is in de werkplaats bij een technische opleiding of bij beeldschermwerk.

ADVIES

Zorg voor een veilige omgeving op school en de juiste vakkennis. Maak mbo-studenten bekend met de bijbehorende risico's van hun werk en besteed hier aandacht aan in de klas.

FYSIEKE VEILIGHEID

WERKGEVER

FYSIEKE VEILIGHEID

WERKGEVER

Ook van hun werkgever verwachten jongeren dat ze kunnen werken op een plek waar het fysiek veilig is en de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) ter beschikking zijn. Jongeren leggen de verantwoordelijkheid voor de juiste kleding en beschermingsmiddelen bij hun werkgever. Bij fysieke beroepen wordt hier vaak meer aandacht aan besteed, maar ook bij werk achter de computer heb je met risico's te maken die voorkomen of beperkt kunnen worden door de juiste middelen.

**“DE WERKGEVER MOET MIJ EEN GOEDE
MOGELIJKHEID GEVEN OM VEILIG EN GEZOND TE
WERKEN, WAT IK DAARNA ALS WERKNEMER DAAR
ZELF MEE DOE IS MIJN VERANTWOORDELIJKHEID.”**

student opleiding business & administration

ADVIES

Vermijd risico's zo veel mogelijk door collectieve maatregelen. Als deze echter niet mogelijk zijn, is het belangrijk dat werknemers de juiste beschermingsmiddelen ontvangen om hun werk zo veilig mogelijk te kunnen uitvoeren. Maak hierin geen onderscheid tussen vaste krachten en uitzendkrachten.

FYSIEKE VEILIGHEID

JONGEREN

FYSIEKE VEILIGHEID

JONGEREN

Jongeren leggen een grote verantwoordelijkheid omtrent fysieke veiligheid ben henzelf neer. Met name hun eigen veiligheid, maar ook die van collega's. Als de jongeren beschermingsmiddelen van hun werkgever ontvangen, is het vervolgens aan henzelf om de verantwoordelijkheid te nemen deze (op de juiste manier) te gebruiken.

“Toen ik 18 was heb ik mijzelf ingeschreven bij een uitzendbureau. Via het uitzendbureau heb ik verschillend werk gedaan en met name fysieke werkzaamheden, zoals afwassen in een restaurant. Voordat ik ergens begon, kreeg ik de benodigde beschermingsmiddelen en uitleg op mijn eerste dag. Ik had wel graag uitleg gehad over bepaalde begrippen, zoals cao. Gelukkig kon ik thuis terecht met vragen, maar het was fijn geweest als hier aandacht aan werd besteed tijdens de lessen op het mbo.

Tip: Ik heb van veel jongeren in de klas teruggekregen dat zij verantwoordelijkheid willen nemen voor hun eigen veiligheid en die van collega's. Het mbo-onderwijs en werkgevers kunnen ons hierbij ondersteunen door informatie over veiligheid op de werkvloer, een veilige leer- en werkomgeving en de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen.”

Jason, Lifeguards

BEGELEIDING

BEGELEIDING

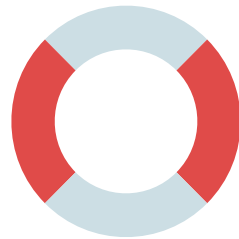
De begeleiding van studenten en starters vindt zowel binnen het mbo-onderwijs als op de werkvloer plaats. Begeleiding heeft betrekking op het krijgen van voorlichting, ondersteuning en uitleg.

1. VOORLICHTING

ONDERSTEUNING

2.

3. UITLEG

BEGELEIDING

MBO-ONDERWIJS

BEGELEIDING

MBO-ONDERWIJS

Binnen het mbo-onderwijs zijn er verschillende manieren om jongeren voor te bereiden op veilig en gezond werken. Enerzijds door het verzorgen van voorlichting. De inzet van Lifeguards (peer educators) is daar een voorbeeld van, maar het is ook mogelijk om als docent zelf voorlichting te geven aan studenten. Daarnaast geven jongeren aan behoefte te hebben aan monitoring en afstemming vanuit het mbo-onderwijs als het gaat over hun stage.

ADVIES

Bereid jongeren in de klas al voor op wat hen te wachten staat op de werkvloer. Als je zelf als docent voorlichting geeft, ga dan tijdens een les in gesprek met de jongeren. Vraag naar wat zij denken dat hen te wachten staat en waar ze op moeten letten. Vul aan, corrigeer en laat ze met elkaar in gesprek gaan.

BEGELEIDING

WERKGEVER

BEGELEIDING

WERKGEVER

Jonge mensen hebben vanzelfsprekend nog weinig ervaring op de werkvloer. Daarnaast is er een verschil tussen een stagiair die zijn/haar eerste stage heeft of een BBL'er die aan na zijn/haar studie aan zijn/haar eerste baan begint. Jongeren kunnen begeleid worden door middel van uitleg, hulp en aandacht.

ADVIES

Wees je er als werkgever van bewust dat elke jongere een ander idee heeft van veilig en gezond werken en de verantwoordelijkheid hierin. Neem hierin als werkgever de verantwoordelijkheid en denk eraan 'better safe than sorry'.

BEGELEIDING

JONGEREN

BEGELEIDING

JONGEREN

Uit ons onderzoek komt naar voren dat veel van de jongeren zich bewust zijn van hun eigen verantwoordelijk met betrekking tot hun werkhouding. Regels opvolgen, inzet tonen en op tijd komen. Ook het uitvoeren van taken valt hieronder.

“HET GEVRAAGDE WERK VERRICHTEN, ZOLANG HET NIET IN ONREDELIJKE HOEVEELHEID GEGEVEN WORDT.”

student opleiding marketing

“ALS WERKNEMER MOET IK ER GOED OP LETTEN DAT IK MIJ AAN DE REGELS HOUD DIE ER ZIJN.”

student opleiding marketing

“Als stagebegeleider heb ik eens een mbo-student begeleid waarvan dit haar laatste stage was, voordat ze haar diploma zou behalen. Tijdens eerdere stage had zij onvoldoende begeleiding en ruimte gekregen om zich te ontwikkelen, waardoor zij veel te leren had tijdens deze laatste maanden van haar opleiding. Mijn doel was ervoor te zorgen dat zij met voldoende kennis over werkzaamheden, maar ook over (in)formele werksfeer op een kantoor aan haar eerste baan zou kunnen beginnen.

Tip: Ondersteun jongeren waar mogelijk door het geven van voorlichting en begeleiding. Jongeren zien een grote verantwoordelijkheid voor zichzelf weggelegd om regels te volgen en hun gedrag aan te passen, maar dan moet het voor hen wel duidelijk zijn wat er van ze verwacht wordt.”

Miranda, stagebegeleider

MENTALE VEILIGHEID

MENTALE VEILIGHEID

Mentale veiligheid heeft betrekking op werkstress/burn-out en hangt samen met weinig autonomie en hoge taakeisen. Daarnaast heeft mentale veiligheid te maken met je gevoel van veiligheid op de werkvloer. Dit heeft te maken met de werkcultuur, collega's en de ruimte om vrij te kunnen spreken.

1. WERKCULTUUR

COLLEGA'S

2.

3. RUIMTE OM VRIJ TE KUNNEN SPREKEN.

MENTALE VEILIGHEID

MBO-ONDERWIJS

MENTALE VEILIGHEID

MBO-ONDERWIJS

Stress en burn-out klachten beginnen bij jongeren op steeds vroegere leeftijd. Ook tijdens hun opleiding ervaren veel jongeren al stressklachten door de combinatie van studeren, werken, sport, sociale activiteiten en sociale media. Het mbo-onderwijs kan jongeren ondersteunen door te zorgen voor een fijne leeromgeving, goede inhoudelijke lessen en persoonlijke aandacht voor haar studenten.

ADVIES

Uit het onderzoek kwam vaak naar voren dat de jongeren behoefte hebben aan goede lessen, maar goed is een relatief begrip. Ga als docent met je studenten in gesprek over wat zij als een goede les ervaren en waar zij behoefte aan hebben tijdens hun opleiding.

MENTALE VEILIGHEID

WERKGEVER

MENTALE VEILIGHEID

WERKGEVER

Voldoende rust en pauzes krijgen, het naleven van de cao en een prettige werkomgeving. Een aantal onderdelen die jongeren verwachten van hun werkgever.

“OM GEZOND TE KUNNEN WERKEN, VERWACHT IK VAN MIJN WERKGEVER EEN LEUKE WERKSFEER EN DAT ALLES GOED GEORGANISEERD IS.”

student opleiding horeca

“OM OPTIMALE PRESTATIES TE LEVEREN, MOET EEN WERKGEVER ZORGEN DAT IK GENOEG RUST EN PAUZE KRIJG.”

student opleiding techniek

ADVIES

Jonge werknemers hebben nog weinig ervaring met fulltime werken en zijn hun grenzen nog aan het verkennen. Als werkgever kun je jongeren ondersteunen door hen hierin te faciliteren en te waarderen.

MENTALE VEILIGHEID

JONGEREN

MENTALE VEILIGHEID

JONGEREN

Jongeren nemen verantwoordelijkheid op het gebied van mentale veiligheid door hun grenzen aan te geven en assertief te zijn op de werkvloer. Hiervoor moet je als jongere bewust zijn van wat je aankunt en je eigen grenzen kunnen.

“IK MOET ZELF AANGEVEN WAT IK WIL LEREN EN HET AANGEVEN ALS IETS NIET LUKT OF ALS IK IETS MOEILIK VIND”

jongere, opleiding onbekend

“Tijdens mijn eerste stage in de logistiek, was ik de ‘koffie’ stagiair. Een stagiair voor de rotklusjes en degene die ze voor de gek konden houden. Tijdens de voorlichtingen vertelden veel jongeren dat zij het lastig vinden om aan te geven als ze het ergens niet mee eens zijn tijdens hun stage. Veel jongeren zijn bang dat het aangeven van grenzen in direct verband staat met de resultaten die zij behalen binnen een stage.

Tip: Creëer voor jongeren een omgeving waarin zij kunnen groeien. Niet alleen als professional, maar ook als persoon. Want hoe kun je professioneel worden als je eerste ervaringen met professionaliteit zijn gebaseerd op ongelof?”

Michel, Lifeguard

AAN DE SLAG

**NEEM CONTACT OP
MET CNV JONGEREN**

Lifeguards is een project van CNV Jongeren en DOORZAAM
(voorheen Stichting Arbo Flexbranche, STAF).

Gebouwd op
STAF & STOOFF

DOORZAAM
Samen voor duurzame inzetbaarheid

cnv Jongeren